

Lag om ändring i lagen (2004:46) om investeringsfonder;

SFS 2013:563

Utkom från trycket
den 28 juni 2013

utfärdad den 19 juni 2013.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om lagen (2004:46) om investeringsfonder

dels att 1 kap. 8 och 9 §§, 6 kap., 8 kap. 24 § samt 12 kap. 18 §² ska upphöra att gälla,

dels att rubriken närmast före 8 kap. 24 § ska utgå,

dels att rubriken till lagen, 1 kap. 1 och 5 §§, 2 kap. 1–3 och 17–19 §§, 3 kap. 1–4 §§, 4 kap. 1–5, 7, 8, 10–11, 13, 15–20 och 22 §§, 5 kap. 15 och 20 §§, 7 kap. 1 och 2 §§, 8 kap. 25 och 26 §§, 9 kap. 1, 2 och 4–6 §§, 10 kap. 1 §, 13 kap. 1 § samt rubrikerna till 4, 8 och 9 kap., närmast före 4 kap. 1 och 2 §§, närmast efter 4 kap. 14 § och närmast före 8 kap. 25 § ska ha följande lydelse.

Lag om värdepappersfonder

1 kap.

1 §³ I denna lag betyder

1. alternativ investeringsfond: detsamma som i 1 kap. 2 § lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder,
2. behörig myndighet: utländsk myndighet som har behörighet att utöva tillsyn över fondföretag eller förvaltningsbolag,
3. derivatinstrument: optioner, terminer och swappar samt andra likartade finansiella instrument,
4. EES: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,
5. egna medel: detsamma som i artikel 2.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG av den 13 juli 2009 om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåt-

¹ Prop. 2012/13:155, bet. 2012/13:FiU31, rskr. 2012/13:292.

² Senaste lydelse av

1 kap. 8 § 2011:882

1 kap. 9 § 2011:882

6 kap. 3 § 2011:882

6 kap. 4 § 2011:882

8 kap. 24 § 2011:882

12 kap. 18 § 2008:282.

³ Senaste lydelse 2012:191.

bara värdepapper (fondföretag)⁴, ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/78/EU⁵,

6. filial: ett avdelningskontor med självständig förvaltning, varvid även ett fondbolags, ett förvaltningsbolags eller ett fondföretags etablering av flera driftställen ska anses som en enda filial,

7. finansiellt instrument: överlåtbara värdepapper, fondandelar, penningmarknadsinstrument, derivatinstrument samt annan rättighet eller förpliktelse avsedd för handel på värdepappersmarknaden,

8. fondbolag: ett svenskt aktiebolag som har fått tillstånd enligt 4 § att driva fondverksamhet,

9. fondföretag: ett utländskt företag

a) som i sitt hemland har tillstånd för verksamhet där det enda syftet är att göra kollektiva investeringar i sådana tillgångar som anges i 5 kap. 1 § andra stycket, med kapital från allmänheten,

b) som tillämpar principen om riskspridning, och

c) vars andelar på begäran av innehavarna återköps eller inlöses med medel ur företagets tillgångar,

10. fondföretags hemland: det land där fondföretaget har fått sådant tillstånd som avses i 9 a,

11. fondverksamhet: förvaltning av en värdepappersfond, försäljning och inlösen av andelar i fonden samt därmed sammanhängande administrativa åtgärder,

12. företagsgrupp: grupp för sammanställd redovisning enligt rådets sjunde direktiv 83/349/EEG av den 13 juni 1983 grundat på artikel 54.3 g i fördraget om sammanställd redovisning⁶, senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/49/EG⁷, eller grupp som enligt erkända internationella redovisningsregler ska lämna motsvarande redovisning,

13. förvaltningsbolag: ett utländskt företag som i sitt hemland har tillstånd att förvalta fondföretag,

14. förvaltningsbolags hemland: det land där bolaget har sitt säte,

15. förvaringsinstitut: en bank eller ett annat kreditinstitut som förvarar tillgångarna i en värdepappersfond och som sköter in- och utbetalningar avseende fonden,

16. kvalificerat innehav: ett direkt eller indirekt ägande i ett företag, om innehavet beräknat på det sätt som anges i 1 a § representerar 10 procent eller mer av kapitalet eller av samtliga röster eller annars möjliggör ett väsentligt inflytande över ledningen av företaget,

17. matarfond: en värdepappersfond vars medel placeras i enlighet med tillstånd enligt 5 a kap. 6 §,

18. matarfondföretag: ett fondföretag som i sitt hemland har sådant tillstånd som avses i artikel 58 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG,

19. mottagarfond: en värdepappersfond som

a) har minst en matarfond eller ett matarfondföretag bland sina andelsägare,

b) inte är en matarfond, och

⁴ EUT L 302, 17.11.2009, s. 32 (Celex 32009L0065).

⁵ EUT L 331, 15.12.2010, s. 120 (Celex 32010L0078).

⁶ EGT L 193, 18.7.1983, s. 1 (Celex 31983L0349).

⁷ EUT L 164, 26.6.2009, s. 42 (Celex 32009L0049).

- c) vars medel inte placeras i en matarfond eller ett matarfondföretag,
 20. mottagarfondföretag: ett fondföretag som
 a) i sitt hemland har sådant tillstånd som avses i artikel 5 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG,
 b) har minst en matarfond eller ett matarfondföretag bland sina andelsägare,
 c) inte är ett matarfondföretag, och
 d) inte placerar medel i en matarfond eller ett matarfondföretag,
 21. reglerad marknad: detsamma som i 1 kap. 5 § 20 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,
 22. penningmarknadsinstrument: statsskuldväxlar, bankcertifikat samt sådana andra finansiella instrument som normalt omsätts på penningmarknaden, är likvida och har ett värde som vid varje tidpunkt exakt kan fastställas,
 23. specialfond: detsamma som i 1 kap. 11 § 23 lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder,
 24. startkapital: detsamma som i artikel 2.1 k i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG,
 25. värdepappersfond: en fond vars andelar kan lösas in på begäran av andelsägare och som består av finansiella tillgångar, om den bildats genom kapitaltillskott från allmänheten och ägs av dem som skjutit till kapital samt förvaltas enligt bestämmelserna i 5 kap. eller 5 a kap., och

26. överlåtbar värdepapper:

- a) aktier och andra värdepapper som motsvarar aktier samt depåbevis för aktier,
 b) obligationer och andra skuldförbindelser, med undantag av penningmarknadsinstrument, samt depåbevis för skuldförbindelser, och
 c) värdepapper av annat slag som ger rätt att förvärva sådana överlåtbara värdepapper som anges i a och b genom teckning eller utbyte.

Överlåtbar värdepapper omfattar inte tekniker och instrument som avses i 5 kap. 1 § tredje stycket.

Med återköp eller inlösen av andelar enligt första stycket 9 och 25 jämställs att andelarna är upptagna till handel på en reglerad marknad, om det är säkert ställt att andelarnas noterade värde inte i väsentlig mån avviker från det värde som avses i 4 kap. 10 § tredje stycket.

5 §⁸ Ett fondbolag får efter tillstånd av Finansinspektionen enligt 3 kap. 1 § lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder förvalta en alternativ investeringsfond.

För sådan verksamhet som avses i första stycket gäller lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder.

Ett fondbolag som är registrerat som förvaltare av godkända riskkapitalfonder enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 345/2013 av den 17 april 2013 om europeiska riskkapitalfonder⁹ eller av godkända fonder för socialt företagande enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 346/2013 av den 17 april 2013 om europeiska fonder för socialt företagande¹⁰ får även driva sådan verksamhet som avses där.

⁸ Senaste lydelse 2011:882.

⁹ EUT L 115, 25.4.2013, s. 1 (Celex 32013R0345).

¹⁰ EUT L 115, 25.4.2013, s. 18 (Celex 32013R0346).

2 kap.

1 §¹¹ Tillstånd för ett svenskt aktiebolag att driva fondverksamhet får ges bara om

1. bolaget har sitt huvudkontor i Sverige,
2. det finns skäl att anta att den planerade verksamheten kommer att drivas enligt bestämmelserna i denna lag och andra författningar som reglerar bolagets verksamhet,
3. den som har eller kan förväntas komma att få ett kvalificerat innehav i bolaget bedöms lämplig att utöva ett väsentligt inflytande över ledningen av ett fondbolag,
4. den som ska ingå i styrelsen för bolaget eller vara verkställande direktör i det, eller vara ersättare för någon av dem, har tillräcklig insikt och erfarenhet för att delta i ledningen av ett fondbolag och även i övrigt är lämplig för en sådan uppgift,
5. fondbestämmelserna har godkänts för den eller de värdepappersfonder som bolaget avser att förvalta, och
6. bolaget uppfyller de villkor som i övrigt anges i denna lag.

2 §¹² Vid bedömningen enligt 1 § 3 av om en innehavare är lämplig ska dennes anseende och kapitalstyrka beaktas. Det ska också beaktas om det finns skäl att anta att

1. innehavaren kommer att motverka att fondbolagets verksamhet drivs på ett sätt som är förenligt med kraven i denna lag och andra författningar som reglerar bolagets verksamhet, eller
2. innehavet har samband med eller kan öka risken för
 - a) penningtvätt enligt 1 kap. 5 § 6 lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, eller
 - b) brott enligt 2 § 2, 3 § eller 4 § lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall, såvitt avser brott enligt 2 § lagen (2003:148) om straff för terroristbrott.

Om den som kommer att ha ett kvalificerat innehav i bolaget är ett blandat finansiellt holdingföretag ska det vid bedömningen av innehavarens anseende särskilt beaktas om dess ledning uppfyller de krav som ställs på ledningen i ett sådant företag enligt 5 kap. 16 § lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat.

Om bolaget har eller kan förväntas komma att få nära förbindelser med någon annan, får tillstånd ges bara om förbindelserna inte hindrar en effektiv tillsyn av bolaget.

Om förvaringsinstitutet är en i Sverige etablerad filial till ett kreditinstitut med säte i ett annat land inom EES, får Finansinspektionen som ett villkor för tillståndet föreskriva att de tillgångar som ingår i en värdepappersfond ska förvaras här i landet. Detta gäller dock inte om tillgångarna ska förvaras hos ett utländskt förvaringsinstitut enligt 3 kap. 2 § tredje stycket.

3 §¹³ För fondbolag gäller det som är föreskrivet om aktiebolag i allmänhet om inte annat följer av denna lag.

¹¹ Senaste lydelse 2011:882.

¹² Senaste lydelse 2011:882.

¹³ Senaste lydelse 2010:842.

Ett fondbolag ska ha en styrelse med minst tre ledamöter samt en verkställande direktör.

I fråga om europabolag som har ett sådant förvaltningssystem som avses i artiklarna 39–42 i rådets förordning (EG) nr 2157/2001 av den 8 oktober 2001 om stadga för europabolag ska vad som sägs om styrelsen eller dess ledamöter i följande bestämmelser tillämpas på tillsynsorganet eller dess ledamöter:

2 kap. 1 § 4 om ledningsprövning,

2 kap. 18 § första stycket 1 om förbud mot att handla med en värdepappersfond,

2 kap. 20 a § om meddelandeförbud, och

10 kap. 10 § om rätt för Finansinspektionen att sammankalla styrelsen samt närvara vid sådant sammanträde och delta i överläggningarna.

Av 16 § andra stycket och 22 § lagen (2004:575) om europabolag framgår att de i tredje stycket angivna bestämmelserna om styrelsen eller dess ledamöter ska tillämpas också på ett europabolags lednings- eller förvaltningsorgan eller dess ledamöter.

Ett fondbolag ska ha minst en revisor.

17 §¹⁴ Ett fondbolag ska ha sunda rutiner för

1. förvaltning av verksamheten och redovisning,
2. intern kontroll, och
3. drift och förvaltning av sina informationssystem.

Fondbolaget ska särskilt

– upprätta och tillämpa regler för styrelseledamöters och anställdas egna affärer med finansiella instrument,

– dokumentera samtliga transaktioner som bolaget har genomfört för en värdepappersfonds räkning eller för ett sådant fondföretags räkning som avses i 12 § andra stycket eller 15 § andra stycket, och

– ha en organisation som minskar risken för intressekonflikter som kan påverka fondandelsägares eller andra kunders intressen negativt.

18 § Den som har insyn i ett fondbolags dagliga handel får inte för egen räkning förvärva finansiella instrument från en värdepappersfond som bolaget förvaltar eller sälja finansiella instrument till fonden eller i övrigt handla med fonden om han eller hon samtidigt är

1. styrelseledamot eller suppleant,
2. revisor eller revisorssuppleant, eller
3. innehavare av en ledande befattning.

Förbudet gäller också för den som i övrigt genom ett förvaltningsuppdrag eller liknande har insyn i fondbolagets dagliga handel.

Förbudet omfattar inte köp och försäljning av andelar i fonden för egen räkning.

Styrelsen ska skriftligen underrätta den som har en sådan ledande befattning i fondbolaget som nämns i första stycket 3 och den som har insyn i fondbolagets dagliga handel enligt andra stycket om förbudet.

19 §¹⁵ Enskildas förhållanden till en värdepappersfond, ett fondbolag eller ett förvaringsinstitut får inte obehörigen röjas.

¹⁴ Senaste lydelse 2011:882.

¹⁵ Senaste lydelse 2009:499.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

3 kap.

1 § För varje värdepappersfond ska det finnas ett förvaringsinstitut. Förvaringsinstitutet ska ha sitt säte i Sverige eller, om det är en i Sverige etablerad filial, i ett annat land inom EES.

Förvaringsinstitutet ska handla oberoende av fondbolaget och uteslutande i andelsägarnas gemensamma intresse.

2 § Förvaringsinstitutet ska verkställa de beslut av fondbolaget som avser värdepappersfonden om de inte strider mot bestämmelserna i denna lag eller fondbestämmelserna.

Förvaringsinstitutet ska vidare ta emot och förvara den egendom som ingår i fonden samt se till att

1. försäljning och inlösen av fondandelar sker i enlighet med bestämmelserna i denna lag och fondbestämmelserna,
2. fondandelarnas värde beräknas enligt bestämmelserna i denna lag och fondbestämmelserna,
3. tillgångarna i fonden utan dröjsmål kommer institutet till handa, och
4. medlen i fonden används enligt bestämmelserna i denna lag och fondbestämmelserna.

Om utländska finansiella instrument ingår i fonden, får förvaringsinstitutet låta ett lämpligt utländskt förvaringsinstitut förvara dem. Ett sådant uppdrag fråntar inte förvaringsinstitutet dess ansvar enligt denna lag.

3 § Förvaringsinstitutet får inte för en värdepappersfond ta upp eller bevilja lån eller gå i borgen.

4 §¹⁶ Förvaringsinstitutet ska med fondbolaget ingå ett skriftligt avtal som reglerar förhållandet mellan parterna, exempelvis det informationsutbyte och den samordning som krävs för att institutet och bolaget ska kunna uppfylla kraven i denna lag och andra författningar. Avtalet ska innehålla åtminstone sådana uppgifter som anges i artiklarna 30–33, 35 och 37 i kommissionens direktiv 2010/43/EU av den 1 juli 2010 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG när det gäller organisatoriska krav, intressekonflikter, uppföranderegler, riskhantering och innehållet i avtalet mellan ett förvaringsinstitut och ett förvaltningsbolag¹⁷.

Avtalet får omfatta flera värdepappersfonder. I avtalet ska anges vilka värdepappersfonder som omfattas.

I ett avtal som ingås mellan ett förvaringsinstitut och ett förvaltningsbolag som förvaltar en värdepappersfond efter tillstånd enligt 1 kap. 6 b § ska det föreskrivas att svensk lag är tillämplig på avtalet.

¹⁶ Senaste lydelse 2011:882.

¹⁷ EUT L 176, 10.7.2010, s. 42 (Celex 32010L0043).

Värdepappersfondens rättsliga ställning

1 § En värdepappersfond kan inte förvärva rättigheter eller ta på sig skyldigheter. Fonden kan inte heller föra talan inför domstol eller någon annan myndighet.

Egendom som ingår i en värdepappersfond får inte utmätas.

Fondandelsägarna svarar inte för förpliktelser som avser fonden.

Lagen (1904:48 s. 1) om samäganderätt ska inte tillämpas på delägarskap i en värdepappersfond.

Förvaltningen av en värdepappersfond

2 § Fondbolaget företräder andelsägarna i alla frågor som rör en värdepappersfond. Fondbolaget handlar vid förvaltningen av fonden i eget namn och ska därvid ange fondens beteckning.

Fondbolaget får använda tillgångarna i en värdepappersfond för att fullgöra förpliktelser som ingåtts som ett led i förvaltningen av fonden och för att ställa säkerhet för fullgörandet av sådana förpliktelser.

Vid förvaltningen av en värdepappersfond ska fondbolaget handla uteslutande i fondandelsägarnas gemensamma intresse.

Fondbolaget ska handla oberoende av förvaringsinstitutet.

3 § Fondbolaget får inte ha hand om egendom som ingår i en värdepappersfond som bolaget förvaltar.

4 §¹⁸ I syfte att effektivisera ett fondbolags verksamhet får bolaget uppdra åt någon annan att utföra visst arbete eller vissa funktioner som ingår i fondverksamheten eller motsvarande verksamhet som avser fondföretag som har sådant tillstånd som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG. Ett sådant uppdrag får inte vara av sådan omfattning eller karaktär att fondbolaget lämnar ifrån sig all verksamhet eller så stor del av verksamheten att fondbolaget inte längre har möjlighet att ta till vara andelsägarnas gemensamma intressen eller i övrigt inte kan uppfylla de skyldigheter som följer av denna lag. Ett lämnat uppdrag fråntar aldrig fondbolaget dess ansvar enligt denna lag.

Uppdragstagaren måste ha tillfredsställande sakkunskap och kompetens med hänsyn till uppdragets innehåll.

Fondbolaget ska i ett avtal med uppdragstagaren som avser förvaltningen av en värdepappersfond eller av ett fondföretag som har sådant tillstånd som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG eller därmed sammanhängande administration förbehålla sig rätten att övervaka den anförtrödda verksamheten, att ge de anvisningar som behövs för en sund förvaltning samt att med omedelbar verkan säga upp avtalet, om en sådan uppsägning är i andelsägarnas gemensamma intresse.

5 § Omfattar ett uppdrag enligt 4 § att någon för fondbolagets räkning ska förvalta tillgångarna i en värdepappersfond eller i ett fondföretag som har sådant tillstånd som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv

¹⁸ Senaste lydelse 2011:882.

2009/65/EG, ska avtalet innehålla riktlinjer för placering av fondmedlen. Fondbolaget ska tillförsäkra sig en rätt att regelbundet se över och vid behov ändra dessa riktlinjer.

Ett förvaltningsuppdrag får ges till

1. företag som står under Finansinspektionens tillsyn och som har fått inspektionens tillstånd att förvalta värdepappersfonder eller att utföra diskretionär portföljförvaltning avseende finansiella instrument,

2. företag med säte i ett annat land inom EES, om företaget står under tillsyn av behörig myndighet i hemlandet och har tillstånd att driva verksamhet motsvarande den som avses i 1,

3. annat utländskt företag under förutsättning att

a) företaget står under tillsyn av behörig myndighet i hemlandet,

b) företaget har tillstånd att driva verksamhet motsvarande den som avses i 1, och

c) ett samarbete kan ske mellan Finansinspektionen och behörig myndighet i hemlandet.

7 §¹⁹ Avser ett fondbolag att uppdra åt någon annan att för bolagets räkning förvalta en värdepappersfond eller ett fondföretag som har sådant tillstånd som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG eller sköta därmed sammanhängande administration ska bolaget anmäla detta och ge in uppdragsavtalet till Finansinspektionen.

Om Finansinspektionen finner att ett uppdragsavtal strider mot denna lag, eller att avtalet hindrar en effektiv tillsyn av fondbolaget, ska inspektionen förelägga fondbolaget att hos motparten begära de ändringar som behövs för att avtalet ska uppfylla lagens krav.

8 §²⁰ För varje värdepappersfond ska det finnas fondbestämmelser som upprättas av fondbolaget.

Fondbestämmelserna ska ange

1. namnet på fonden, fondbolaget och förvaringsinstitutet,

2. grunderna för fondens placeringsinriktning och för placeringen av fondmedlen, med särskild upplysning om huruvida medel ska placeras i sådana derivatinstrument som anges i 5 kap. 12 §,

3. vilka andelsklasser som ska finnas och vilka villkor som är förenade med dem,

4. om utdelning ska ske och, i så fall, grunderna och sättet för utdelning,

5. grunderna för beräkning av fondens och fondandelarnas värde, inklusive de värderingsprinciper som används vid värderingen av onoterade tillgångar och sådana derivatinstrument som anges i 5 kap. 12 § andra stycket,

6. grunderna för beräkning av försäljnings- och inlösenpris för fondandelarna,

7. var och hur försäljning och inlösen av fondandelar ska ske,

8. grunderna för beräkning av fondbolagets och förvaringsinstitutets ersättning från fonden,

9. fondbolagets avgifter för försäljning, förvaltning och inlösen av andelar,

10. hur pantsättning av fondandelar ska gå till,

11. fondens räkenskapsår,

¹⁹ Senaste lydelse 2011:882.

²⁰ Senaste lydelse 2011:882. Ändringen innebär bl.a. att fjärde stycket upphävs.

12. när och var försäljnings- och inlösenpriset för fondandelarna samt fondens halvårsredogörelse och årsberättelse ska offentliggöras, samt

13. var ändringar av fondbestämmelserna ska tillkännages.

För fonder där fondmedlen placeras enligt bestämmelserna i 5 kap. 8 §, ska det dessutom anges de emittenter eller garantier som gett ut eller garanterat sådana skuldförbindelser som fondmedlen till mer än 35 procent av fondens värde avses att placeras i.

10 §²¹ Andelarna i en värdepappersfond ska vara lika stora och medföra lika rätt till den egendom som ingår i fonden, om inte annat följer av andra stycket.

I en värdepappersfond får det finnas andelar av olika slag (andelsklasser). Andelsklasser i en och samma fond får vara förenade med olika villkor för utdelning, avgifter, lägsta teckningsbelopp samt i vilken valuta andelarna tecknas och inlöses. Andelarna i en andelsklass ska vara lika stora och medföra lika rätt till den egendom som ingår i fonden.

Värdet av en fondandel är fondens värde delat med antalet fondandelar. Om det finns andelsklasser ska värdet av en fondandel dock bestämmas med beaktande av de villkor som är förenade med andelsklassen.

Fondens värde beräknas enligt de grunder som anges i fondbestämmelserna. Den egendom som ingår i fonden ska värderas med ledning av gällande marknadsvärde.

Fondbolaget ska fortlöpande och minst en gång varje vecka beräkna och på lämpligt sätt offentliggöra fondandelsvärdet.

10 a §²² Fondbolaget får utfärda en fondandel bara om det är säkerställt att betalning tillförs värdepappersfonden inom rimlig tid.

11 §²³ Fondbolaget ska föra eller låta föra ett register över samtliga innehavare av andelar i fonden. I fråga om automatiserad och viss manuell behandling av personuppgifter finns bestämmelser i personuppgiftslagen (1998:204).

Är lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument tillämplig på andelarna i fonden, förs registret av en central värdepappersförvarare. Fondbolaget har rätt till insyn i registret.

Om lagen om kontoföring av finansiella instrument inte är tillämplig på andelarna i fonden, ska den som för registret anteckna inskränkningar enligt 13 kap. 19 § första stycket 4 eller 14 kap. 21 § första stycket 4 föräldrabalken där.

Fondbolaget ska till varje fondandelsägare skriftligen bekräfta att dennes fondandelsinnehav har registrerats. Av bekräftelsen ska det framgå värdepappersfondens och, i förekommande fall, andelsklassens beteckning samt namnen på fondbolaget och förvaringsinstitutet. Vidare ska det framgå var informationsbroschyren enligt 15 §, faktabladet enligt 16 a § samt årsberättelsen och halvårsredogörelsen enligt 18 § finns att tillgå.

²¹ Senaste lydelse 2011:882.

²² Senaste lydelse 2011:882.

²³ Senaste lydelse 2012:645.

13 §²⁴ En fondandel ska, på begäran av dess ägare, omedelbart lösas in om det finns medel tillgängliga i värdepappersfonden. Om medel för inlösen behöver anskaffas genom försäljning av egendom som ingår i fonden, ska försäljning ske och inlösen verkställas så snart som möjligt.

Första stycket gäller dock inte om fondandelarna är upptagna till handel på en reglerad marknad och det är säkerställt att andelarnas noterade värde inte i väsentlig mån avviker från det värde som avses i 10 § tredje stycket.

Under den tid som ett förvaringsinstitut förvaltar en värdepappersfond enligt 9 kap. 1 § första eller andra stycket eller 5 a kap. 34 eller 42 § får fondandelar inte säljas eller lösas in.

Information om värdepappersfonder

15 §²⁵ För varje värdepappersfond ska det finnas en aktuell informationsbroschyr.

Informationsbroschyren ska innehålla

1. fondbestämmelserna,
2. de ytterligare uppgifter som behövs för att man ska kunna bedöma fonden och den risk som är förenad med att investera i den,
3. en tydlig och lättbegriplig förklaring av fondens riskprofil,
4. uppgifter om det arbete eller de funktioner som fondbolaget får uppdra åt någon annan att utföra enligt 4 och 5 §§,
5. uppgifter om vilka tillgångsslag fondmedlen får placeras i, och
6. för det fall fondmedlen får placeras i derivatinstrument, uppgifter om i vilket syfte och hur det möjliga resultatet av användningen av derivatinstrument kan påverka fondens riskprofil.

16 §²⁶ I informationsbroschyren och i allt övrigt marknadsföringsmaterial avseende fonden ska följande uppgifter anges på en framträdande plats:

1. fondens placeringsinriktning, för det fall medel i fonden placeras i andra tillgångar än överlåtbara värdepapper och penningmarknadsinstrument eller om fonden är en indexfond enligt 5 kap. 7 §,
2. om fondens värde kan variera kraftigt på grund av fondens sammansättning och de förvaltningsmetoder fondbolaget använder sig av, och
3. om fonden har tillstånd enligt 5 kap. 8 §, de emittenter eller garantier som gett ut eller garanterat sådana skuldförbindelser som fondmedlen till mer än 35 procent av fondens värde placerats i eller avses att placeras i.

16 a §²⁷ För varje värdepappersfond ska det finnas ett aktuellt faktablad.

Faktabladet ska på ett lättbegripligt sätt och i sammanfattning innehålla den grundläggande information som behövs för att investerare ska kunna bedöma fonden och den risk som är förenad med att investera i den.

Innehållet i faktabladet ska vara rättvisande och tydligt och får inte vara vilseledande. Det ska stämma överens med relevanta delar i informationsbroschyren.

²⁴ Senaste lydelse 2011:882.

²⁵ Senaste lydelse 2011:882.

²⁶ Senaste lydelse 2011:882. Ändringen innebär att andra stycket upphävs.

²⁷ Senaste lydelse 2011:882.

Bestämmelser om hur faktabladet för en värdepappersfond ska vara utformat och om dess innehåll finns i kommissionens förordning (EU) nr 583/2010 av den 1 juli 2010 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG rörande basfakta för investerare och villkor som ska uppfyllas när faktablad med basfakta för investerare eller prospekt tillhandahålls på annat varaktigt medium än papper eller på en webbplats²⁸.

17 § Fondbolaget ska, på begäran av en andelsägare eller den som avser att köpa andelar i en värdepappersfond, lämna kompletterande information om riskhanteringen för fonden, innehållande de kvantitativa gränser som gäller för placeringen av fondmedlen, de metoder som valts för förvaltningen samt den senaste utvecklingen av risknivåer och avkastning från de viktigaste kategorierna av tillgångar som fondmedlen placeras i.

18 § Fondbolaget ska för varje värdepappersfond som det förvaltar lämna

1. en årsberättelse inom fyra månader från räkenskapsårets utgång, och
2. en halvårsredogörelse för räkenskapsårets första sex månader inom två månader från halvårets utgång.

Årsberättelser och halvårsredogörelser ska innehålla den information som behövs för att man ska kunna bedöma varje värdepappersfonds utveckling och ställning. Handlingarna ska på begäran kostnadsfritt skickas till andelsägarna och finnas att tillgå hos fondbolaget och förvaringsinstitutet. Fondbolaget ska i samband med att bolaget lämnar sådan information som avses i 22 § tillfråga andelsägarna om de vill ha årsberättelsen och halvårsredogörelsen.

19 §²⁹ Fondbolagets revisorer ska granska de räkenskaper som ligger till grund för årsberättelsen för en värdepappersfond. Revisionsberättelsen, med eventuella anmärkningar, ska i sin helhet återges i årsberättelsen.

Om Finansinspektionen förordnat en revisor enligt 10 kap. 7 § ska revisorn delta i granskningen.

20 §³⁰ Informationsbroschyren, faktabladet, den senaste årsberättelsen och, i förekommande fall, den halvårsredogörelse som publicerats därefter ska på begäran kostnadsfritt tillhandahållas den som avser att köpa andelar i en värdepappersfond. Denne ska, med undantag för de fall som avses i 8 kap. 22 a § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, även utan begäran tillhandahållas faktabladet i god tid innan avtal ingås.

Om fondbolaget genom marknadsföring erbjuder allmänheten att köpa andelar i en värdepappersfond, ska det av erbjudandet framgå att det finns ett faktablad och en informationsbroschyr och var dessa finns att tillgå.

Om information som anges i 16 och 16 a §§, 5 a kap. 24 § samt andra stycket denna paragraf inte lämnas, ska även marknadsföringslagen (2008:486) tillämpas, med undantag av bestämmelserna i 29–36 §§ om marknadsstörningsavgift. Sådan information ska anses vara väsentlig enligt 10 § tredje stycket den lagen.

²⁸ EUT L 176, 10.7.2010, s. 1 (Celex 32010R0583).

²⁹ Senaste lydelse 2010:842.

³⁰ Senaste lydelse 2011:882.

22 § Fondbolaget ska varje år skriftligen informera varje andelsägare i en värdepappersfond om hur stort belopp av de totala kostnaderna för fonden under det närmast föregående året som hänför sig till andelsinnehavet. I informationen ska det anges hur stor del av beloppet som avser förvaltningskostnader, inklusive kostnader för förvaring av fondtillgångarna.

I fråga om fondandelar som enligt 12 § lämnats till någon annan för förvaltning ska informationen ges till förvaltaren. Fondbolaget får ange ett sammanlagt belopp för alla andelar i en värdepappersfond som lämnats för förvaltning till samma förvaltare.

5 kap.

15 § Medel i en värdepappersfond får placeras i andelar i

1. andra värdepappersfonder,
2. fondföretag som uppfyller förutsättningarna i 1 kap. 7 § och
3. specialfonder och utländska alternativa investeringsfonder som uppfyller förutsättningarna i 4 kap. 2 eller 3 § eller 5 kap. 6 § första stycket 1 eller andra stycket eller 11 § första stycket 1 lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder, såvida fonderna
 - a) gör kollektiva investeringar i sådana tillgångar som anges i detta kapitel med kapital från allmänheten,
 - b) tillämpar principen om riskspridning,
 - c) är öppna för utträde och ger andelsägarna ett skydd som är likvärdigt det som ges andelsägare i en värdepappersfond, och
 - d) för varje räkenskapsår lämnar årsberättelse och halvårsredogörelse som innehåller sådan information som är nödvändig för att man ska kunna bedöma tillgångarna, ansvarsfrågor, avkastning och händelser som inträffat under den aktuella rapporteringsperioden.

Medel i en värdepappersfond får placeras i andra fonder eller fondföretag enligt första stycket bara om dessa, enligt sina fondbestämmelser eller sin bolagsordning, får placera högst 10 procent av sina medel i andelar i andra fonder eller fondföretag.

20 §³¹ Ett fondbolag får inte till en värdepappersfond förvärva aktier med sådan rösträtt som gör det möjligt för fondbolaget att utöva ett väsentligt inflytande över ledningen av ett företag.

Om ett fondbolag förvaltar flera värdepappersfonder, fondföretag, specialfonder eller andra alternativa investeringsfonder, gäller bestämmelsen i första stycket det sammanlagda aktieinnehavet i fonderna och fondföretagen.

7 kap.

1 §³² Ett fondbolag som enligt 1 kap. 4 § har tillstånd för portföljförvaltning avseende finansiella instrument får, efter tillstånd av Finansinspektionen, som ett led i verksamheten

1. ta emot fondandelar för förvaring, dock inte sådana fondandelar som ingår i en värdepappersfond, ett fondföretag eller en alternativ investeringsfond som förvaltas av fondbolaget,

³¹ Senaste lydelse 2011:882.

³² Senaste lydelse 2007:562.

2. ta emot medel med redovisningsskyldighet, och
3. lämna investeringsråd avseende sådana finansiella instrument som avses i 5 kap.

Medel som tas emot med redovisningsskyldighet enligt första stycket 2 ska omedelbart avskiljas från bolagets egna tillgångar.

2 § Ett fondbolag får inte placera en investerares tillgångar i andelar i en värdepappersfond, en alternativ investeringsfond eller ett fondföretag som fondbolaget förvaltar, direkt eller på uppdrag av någon annan fondförvaltare, om inte investeraren har godkänt detta på förhand.

8 kap. Fusion och delning av värdepappersfonder m.m.³³

Delning av värdepappersfonder³⁴

25 §³⁵ Ett fondbolag får, efter tillstånd av Finansinspektionen, dela en värdepappersfond. Tillstånd till en delning ska lämnas om åtgärden kan anses förenlig med fondandelsägarnas intressen.

Ett fondbolag som har fått tillstånd till en delning ska genast underrätta andelsägarna om den planerade åtgärden och Finansinspektionens beslut. Denna information ska också finnas att tillgå hos fondbolaget och förvaringsinstitutet. En delning får genomföras tidigast tre månader från dagen för Finansinspektionens beslut.

26 §³⁶ En värdepappersfond får inte ombildas till en specialfond eller någon annan typ av alternativ investeringsfond.

9 kap. Upphörande och överlåtelse av förvaltningen av en värdepappersfond

1 §³⁷ Ett fondbolags förvaltning av en värdepappersfond ska omedelbart tas över av fondens förvaringsinstitut om

1. Finansinspektionen har återkallat fondbolagets tillstånd att driva fondverksamhet,
2. beslut har fattats om att fondbolaget ska gå i tvångslikvidation, eller
3. fondbolaget har försatts i konkurs.

Om ett fondbolag vill upphöra med förvaltningen av en värdepappersfond, ska förvaltningen övertas av förvaringsinstitutet vid den tidpunkt då verksamheten upphör.

Har en värdepappersfond varken andelsägare eller fondförmögenhet får fondbolaget, i stället för det som anges i andra stycket, efter tillstånd av Finansinspektionen avveckla fonden. Fondbolaget ska tillsammans med en ansökan om sådant tillstånd lämna ett intyg från bolagets revisor om att fonden saknar andelsägare och inte har några tillgångar eller skulder.

Ett fondbolag får efter tillstånd av Finansinspektionen överlåta förvaltningen av en värdepappersfond till ett annat fondbolag.

³³ Senaste lydelse 2011:882.

³⁴ Senaste lydelse 2011:882.

³⁵ Senaste lydelse 2011:882.

³⁶ Senaste lydelse 2011:882.

³⁷ Senaste lydelse 2011:882.

Ett övertagande enligt andra eller fjärde stycket får ske tidigast tre månader från det att de ändrade förhållandena kungjorts enligt 4 §, om inte Finansinspektionen beslutar att övertagandet får ske tidigare.

2 § Ett förvaringsinstitut som har övertagit förvaltningen av en värdepappersfond från ett fondbolag ska snarast överlåta förvaltningen av fonden till ett annat fondbolag om Finansinspektionen tillåter det. I annat fall ska värdepappersfonden upplösas genom att tillgångarna i fonden säljs och nettobehållningen i fonden skiftas ut till fondandelsägarna.

4 § Information om följande förändringar i fråga om en värdepappersfond ska kungöras i Post- och Inrikes Tidningar samt finnas tillgängliga hos fondbolaget och förvaringsinstitutet, nämligen att

1. förvaltningen av fonden ska överlåtas till en annan fondförvaltare,
2. förvaltningen av fonden ska övertas av förvaringsinstitutet, och
3. förvaringsinstitutet har beslutat att överlåta förvaltningen av fonden till en fondförvaltare eller att upplösa fonden.

Kungörandet ska i fall som avses i första stycket 1 göras av det överlåtande fondbolaget och i övriga fall av förvaringsinstitutet.

Finansinspektionen får i ett enskilt fall besluta om undantag från kravet på kungörande, om det finns särskilda skäl för det.

5 § Om förvaltningen av en värdepappersfond har övertagits av en ny förvaltare, ska denne fullgöra de förpliktelser avseende fonden som tidigare förvaltare har på grund av denna lag.

Ett förvaringsinstitut får inte utöva rösträtt för aktier som ingår i en värdepappersfond som institutet förvaltar.

6 § För sin förvaltning med anledning av upphörande eller överlåtelse av en värdepappersfond har ett förvaringsinstitut rätt till skälig ersättning ur fonden. Ersättningens storlek ska bestämmas av Finansinspektionen.

10 kap.

1 §³⁸ Finansinspektionen har tillsyn över fondbolag, förvaltningsbolag som avses i 1 kap. 6 §, fondföretag som avses i 1 kap. 7 § samt förvaringsinstitut.

För fondbolag och svenska förvaringsinstitut omfattar tillsynen att verksamheten drivs enligt denna lag, andra författningar som reglerar företagets verksamhet, fondbestämmelserna, företagets bolagsordning, stadgar eller reglemente och interna instruktioner som har sin grund i en författning som reglerar företagets verksamhet.

För förvaltningsbolag och fondföretag samt förvaringsinstitut som driver verksamhet från filial i Sverige omfattar tillsynen att företaget följer de lagar och andra författningar som gäller för företagets verksamhet i Sverige samt, när en värdepappersfond förvaltas enligt 1 kap. 6 b §, det som anges i fondbestämmelserna.

1 §³⁹ Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. vilka poster som får räknas in i startkapitalet enligt 2 kap. 4 §,
2. vilka poster som får räknas in i egna medel enligt 2 kap. 8, 9 och 11 §§,
3. på vilket språk underrättelsen enligt 2 kap. 15 c § första stycket ska skrivas,
4. hur fondbolaget ska offentliggöra handlingarna enligt 2 kap. 15 c § tredje stycket,
5. vad ett fondbolag ska iaktta för att uppfylla skyldigheterna i 2 kap. 17 och 17 b §§,
6. vilken information som ska lämnas i underrättelsen till andelsägare enligt 4 kap. 9 a § och på vilket sätt underrättelsen ska lämnas,
7. tillhandahållande av informationsbroschyr och faktablad enligt 4 kap. 20 §,
8. på vilket språk informationen enligt 4 kap. 20 § ska tillhandahållas,
9. kriterier för de finansiella tillgångar som medel i en värdepappersfond får placeras i enligt 5 kap. 1 § andra stycket första meningen,
10. vilka tekniker och instrument ett fondbolag får använda enligt 5 kap. 1 § tredje stycket samt villkor och gränser för sådan användning,
11. det system för riskhantering som ett fondbolag ska ha enligt 5 kap. 2 § första och andra styckena,
12. kriterier för indexfonder enligt 5 kap. 7 §,
13. beräkning av exponeringar enligt 5 kap. 13 och 14 §§,
14. på vilket sätt underrättelsen till andelsägarna enligt 5 a kap. 7 § ska lämnas,
15. vilka fel och försummelser som ska rapporteras enligt 5 a kap. 18 §,
16. förutsättningar för överföring av finansiella instrument och förvaltning enligt 5 a kap. 37 och 46 §§,
17. vilka åtgärder som ett fondbolag ska vidta om det tar emot medel med redovisningsskyldighet enligt 7 kap. 1 §,
18. vilka åtgärder som ett fondbolag ska vidta för att uppfylla de krav som följer av bestämmelserna i 7 kap. 3 §,
19. vad informationen enligt 8 kap. 8 § ska innehålla, hur den ska utformas, på vilket sätt den ska tillhandahållas och vad som ska bifogas informationen,
20. på vilket språk de handlingar som ska lämnas tillsammans med ansökan enligt 8 kap. 19 § ska upprättas,
21. vilka upplysningar som fondbolag, förvaltningsbolag, fondföretag samt förvaringsinstitut ska lämna till Finansinspektionen enligt 10 kap. 2 § första stycket och när upplysningarna ska lämnas, och
22. sådana avgifter för tillsyn som avses i 10 kap. 11 §.

1. Denna lag träder i kraft den 22 juli 2013.

2. Fondbolag, värdepappersbolag och svenska kreditinstitut som vid ikraftträdandet av denna lag har tillstånd att driva verksamhet avseende specialfonder får, om en ansökan om tillstånd som AIF-förvaltare enligt lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder har getts in till Finansinspektionen senast den 22 juli 2014, fortsätta att driva denna verksam-

³⁹ Senaste lydelse 2011:882.

het enligt äldre bestämmelser till dess att ansökan har prövats slutligt. Om tillstånd vägras, ska bolaget eller institutet upphöra med verksamheten.

3. Ett värdepappersbolag eller svenskt kreditinstitut som vid ikraftträdandet av denna lag förvaltar en specialfond får, efter Finansinspektionens tillstånd, överlåta förvaltningen av fonden till en AIF-förvaltare om överlåtelsen sker och AIF-förvaltaren har tillstånd enligt lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder senast den 22 juli 2014 eller, om AIF-förvaltaren är etablerad i ett annat land inom EES, överlåtelsen sker och AIF-förvaltaren har tillstånd enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU senast den 22 juli 2014. För sådana överlåtelser gäller äldre bestämmelser i 9 kap. 4 och 5 §§ lagen (2004:46) om investeringsfonder.

4. Ett förvaltningsbolag som vid ikraftträdandet av denna lag har tillstånd att driva verksamhet från filial i Sverige enligt 1 kap. 8 § lagen (2004:46) om investeringsfonder får, om en ansökan om tillstånd enligt lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder har getts in till Finansinspektionen senast den 22 juli 2014, fortsätta att driva denna verksamhet enligt äldre bestämmelser till dess att ansökan har prövats slutligt. Om tillstånd vägras, ska förvaltningsbolaget upphöra med verksamheten.

5. Ett fondföretag som vid ikraftträdandet av denna lag har tillstånd att marknadsföra andelar i företaget i Sverige enligt 1 kap. 9 § lagen (2004:46) om investeringsfonder får, om en ansökan om tillstånd enligt lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder har getts in till Finansinspektionen senast den 22 juli 2014, fortsätta att driva denna verksamhet enligt äldre bestämmelser till dess att ansökan har prövats slutligt. Om tillstånd vägras, ska fondföretaget upphöra med verksamheten.

På regeringens vägnar

PETER NORMAN

Katarina Back
(Finansdepartementet)